

EU-scorebord voor justitie 2019: uit resultaten blijkt blijvende behoefte aan bescherming van onafhankelijkheid van rechterlijke macht

Brussel, 26 april 2019

Vandaag publiceert de Europese Commissie het EU-scorebord voor justitie 2019, met daarin een vergelijkend overzicht van de rechtsstelsels in de EU-lidstaten uit het oogpunt van onafhankelijkheid, kwaliteit en efficiëntie.

Het biedt de nationale autoriteiten informatie om hen te helpen hun rechtsstelsels te verbeteren. De resultaten geven een gemengd beeld en laten zien dat er sprake is van relatieve verbeteringen wat betreft de efficiëntie van de rechtsstelsels en de kwaliteit van de rechtsbedeling. Tegelijkertijd blijkt uit het scorebord dat de problemen met betrekking tot de perceptie van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht toenemen.

Věra **Jourová**, Europees commissaris voor Justitie, Consumentenzaken en Gendergelijkheid: *"Het EU-scorebord voor justitie 2019 komt op een moment waarop de problemen op het gebied van de rechtsstaat op een aantal plaatsen in Europa toenemen. Ik ben verheugd te kunnen vaststellen dat veel landen hun rechterlijke macht blijven verbeteren. In sommige landen zijn de ontwikkelingen echter helaas niet positief. Er zijn nog steeds te veel EU-burgers die hun rechtsstelsel niet als onafhankelijk beschouwen en die te lang op rechtsbedeling moeten wachten."*

In de zevende editie van het EU-scorebord voor justitie worden de verschillende indicatoren verder ontwikkeld en wordt de klemtoon nog meer gelegd op de rechterlijke onafhankelijkheid als essentieel element om de rechtsstaat in de lidstaten te handhaven.

Nieuw in het EU-scorebord voor justitie 2019 is onder meer een overzicht van tuchtrechtelijke regelingen voor rechters in nationale rechtsstelsels en van waarborgen ter voorkoming van politieke controle op rechterlijke beslissingen. In het scorebord wordt ook ingegaan op het beheer van de bevoegdheden ten aanzien van nationale vervolgingsinstanties, met name de benoeming en het ontslag van aanklagers. Dit zijn belangrijke indicatoren voor de onafhankelijkheid van een vervolgingsinstantie.

De belangrijkste conclusies van het scorebord 2019:

- **een aantal positieve trends inzake de efficiëntie van rechtsstelsels:** uit het scorebord blijkt dat er zich de afgelopen acht jaar (2010-2017) positieve ontwikkelingen hebben voorgedaan in de meeste lidstaten waarvan in het Europees semester is vastgesteld dat ze met specifieke problemen kampen. Sinds 2010 is in bijna al die lidstaten de duur van gerechtelijke procedures in eerste aanleg afgenomen of ten minste stabiel gebleven. Bovendien neemt de procedure in eerste aanleg in rechtszaken over witwassen gemiddeld een jaar in beslag. In sommige lidstaten die op dit gebied met problemen kampen, kan dat echter nog steeds twee jaar of meer zijn.
- **meer uitdagingen op het gebied van de perceptie van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht:** volgens een vandaag gepubliceerde Eurobarometer-enquête is de perceptie van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in twee derde van de lidstaten positiever geworden ten opzichte van 2016. Ten opzichte van vorig jaar is die perceptie bij het grote publiek echter negatiever geworden in ongeveer drie vijfde van alle lidstaten[1]. Mogelijke politieke inmenging of druk is de belangrijkste reden voor de perceptie van een gebrek aan onafhankelijkheid van gerechten en rechters. Wat nationale openbare aanklagers betreft, laat het scorebord zien dat er in sommige lidstaten een tendens is om beheersbevoegdheden, zoals evaluatie, bevordering of overplaatsing van aanklagers, in de handen van één enkele autoriteit te concentreren.
- **kwaliteit van de rechtsbedeling:** de algemene overheidsuitgaven voor rechtbanken zijn in 2017 in de hele EU over het geheel genomen stabiel gebleven. Om de kwaliteit van de rechterlijke beslissingen (op basis van gegevens van de Europese justitiële netwerken) te verbeteren, bieden de meeste rechtbanken rechters specifieke opleidingen aan met betrekking tot de structuur, de redeneerstijl en de formulering van rechterlijke beslissingen. In sommige lidstaten kunnen gebruikers van rechtbanken om verduidelijking van rechterlijke beslissingen vragen. In vergelijking

met voorgaande jaren is de onlinetoegang tot rechterlijke beslissingen verbeterd, met name wat betreft de publicatie van de beslissingen van de hoogste instanties: 19 lidstaten publiceren nu alle beslissingen in burgerlijke zaken, handelszaken en administratieve zaken.

Volgende stappen

De bevindingen van het scorebord 2019 zijn al meegenomen in de landspecifieke beoordelingen in het kader van het Europees Semester 2019. Zij zullen ook worden gebruikt bij de voorbereiding van de voorstellen van de Commissie voor de landspecifieke aanbevelingen van 2019.

Deze beleidsaanbevelingen worden momenteel door de lidstaten in de Raad besproken en zullen in juni door de EU-leiders worden bekrachtigd alvorens in juli door de Raad te worden vastgesteld. Vervolgens verwerken de regeringen de aanbevelingen in hun hervormingsplannen en begrotingen voor het volgende jaar.

Achtergrond

Het in 2013 ingevoerde EU-scorebord voor justitie is een van de [instrumenten van de EU op het gebied van de rechtsstaat](#) die door de Commissie worden gebruikt om toezicht te houden op de justitiële hervormingen van de lidstaten, en wordt gebruikt als input voor het [Europees semester](#). Het jaarlijkse EU-scorebord voor justitie beoordeelt de onafhankelijkheid, de kwaliteit en de efficiëntie van nationale rechtsstelsels. Dit vergelijkende instrument wordt aangevuld met landspecifieke beoordelingen, die in de landverslagen worden gepresenteerd, wat een diepgaandere analyse op basis van de nationale juridische en institutionele context mogelijk maakt.

Het scorebord belicht de drie voornaamste kenmerken van een efficiënt rechtsstelsel:

- **efficiëntie:** de duur van de procedures, het afhandelingspercentage en het aantal aanhangige zaken.
- **kwaliteit:** toegankelijkheid (onder meer rechtsbijstand en gerechtskosten), opleiding, toezicht op gerechtelijke activiteiten, begroting, personeel en normen voor de kwaliteit van rechterlijke beslissingen.
- **onafhankelijkheid:** perceptie van de rechterlijke onafhankelijkheid bij burgers en bedrijven, waarborgen met betrekking tot de rechters en waarborgen met betrekking tot de werking van het openbaar ministerie.

Het verbeteren van de doeltreffendheid van de nationale rechtsstelsels is een vaste prioriteit van het Europees Semester, de jaarlijkse cyclus van economische beleidscoördinatie van de EU. Het EU-scorebord voor justitie helpt de lidstaten hierbij door jaarlijks een vergelijkend overzicht te geven van de werking van de nationale rechtsstelsels. Wanneer er in de afzonderlijke landverslagen ernstige problemen worden vastgesteld, doet de Raad, op voorstel van de Commissie, gerichte landspecifieke aanbevelingen.

Meer informatie

[EU-scorebord voor justitie 2019:](#)

[Samenvatting van het EU-scorebord voor justitie 2019 Factsheet](#)

[Geannoteerde grafieken met alle cijfers](#)

[Vragen en antwoorden](#)

[Eurobarometer over de perceptie van de onafhankelijkheid van de rechtsstelsels in de EU-lidstaten bij het grote publiek](#)

[Eurobarometer over de perceptie van de onafhankelijkheid van de rechtsstelsels in de EU-lidstaten bij bedrijven](#)

[Landverslagen van het Europees semester 2019](#)

[Mededeling over de verdere versterking van de rechtsstaat in de Unie](#)

Factsheet over de [instrumenten van de EU op het gebied van de rechtsstaat](#)

[1] AT, NL, DE, LU, BE, EE, EL, CZ, PT, HU, RO, PL, ES, BG, SK, HR

Contactpersoon voor de pers:

[Nathalie VANDYSTADT](#) (+32 2 296 70 83)

[Melanie VOIN](#) (+ 32 2 295 86 59)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)